

STANOWISKO

PREZYDIUM OKRĘGOWEJ RADY LEKARSKIEJ W WARSZAWIE

Z DNIA 13 GRUDNIA 2023 ROKU

*w sprawie podjętych przez Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
działań promocyjnych Pracowni Anatomii Prawidłowej*

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie, w związku z opublikowanym w dniu 11 grudnia 2023 roku na oficjalnym kanale Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach na platformie TikTok filmem promocyjnym przedstawiającym nowo otwartą Pracownię Anatomii Prawidłowej, a zawierającym sceny zajęć prosektoryjnych, w tym w szczególności sceny na których widoczne jest ciało ludzkie (zwłoki), wyraża głębokie zaniepokojenie oraz dezaprobatę dla działań Uczelni podjętych w celach komercyjnych. Wybrana metoda promocji ze względu na formę, treść oraz miejsce publikacji pozostają sprzeczne z misją systemu szkolnictwa wyższego, naruszają przyrodzoną i niezbywalną godność człowieka, normy etyczne, a także mogą wyczerpywać znamiona przestępstwa spenalizowanego w art. 262 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

W tym miejscu wskazać również należy, że proces nauczania studentów medycyny implikuje nie tylko przekazywanie wiedzy medycznej, lecz również kształtowanie świadomości z zakresu zasad szeroko rozumianej etyki zawodowej, w tym szacunku dla zwłok ludzkich, które stanowią zarówno źródło, jak i podstawę nauczania anatomii prawidłowej.

Powyższe działania ocenić należy jako sprzeniewierzające się m.in. misji systemu szkolnictwa wyższego i nauki wyrażonej w art. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie w jakim stanowi on o najwyższej jakości kształcenia oraz działalności naukowej, kształtowaniu postaw obywatelskich, a także uczestnictwie w rozwoju społecznym; art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w zakresie jakim wskazuje on na przyrodzoną i niezbywalną godność człowieka i jej nienaruszalność; art. 1 – art. 3 oraz art. 78 Kodeksu Etyki Lekarskiej w zakresie jakim stanowią one o przestrzeganiu praw człowieka i dbania o godność zawodu lekarskiego, podważaniu zaufania do zawodu, posługiwaniu się wiedzą i umiejętnością lekarską w działaniach sprzecznych z tym powołaniem oraz wypełnieniem obowiązków z poszanowaniem człowieka, a także w zakresie jakim art. 78 stanowi, że lekarze nauczający studentów lub szkolący lekarzy powinni swoim postępowaniem stanowić przykład godny naśladowania dla studentów i młodych lekarzy będących pod ich opieką.

Ponadto, podjęte przez Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach działania należałoby rozważyć na gruncie art. 262 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, a także potencjalnego naruszenia innych przepisów, tj. z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku

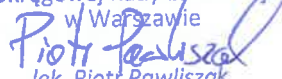
z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (pomimo „wypikselowania” części obrazu z uwagi na możliwe od względem technicznym odwrócenie tego procesu).

Jak wskazano w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (np. 72/7/A/2007 Wyrok z dnia 2 lipca 2007 r. Sygn. akt K 41/05), wykonywanie zawodu zaufania publicznego, a do tej grupy zawodów bezsprzecznie należą zawody lekarza i lekarza dentystry, regulowane jest m.in. „normami etyki zawodowej, szczególną treścią ślubowania, tradycją korporacji zawodowej czy **szczególnym charakterem wykształcenia wyższego** i uzyskanej specjalizacji”. Jednocześnie, przyznanie prawa wykonywania zawodu zaufania publicznego może być uzależnione od spełnienia przez kandydata określonych warunków dotyczących np. jego kwalifikacji moralnych (obok kompetencji zawodowych). Tym samym niedochowanie określonych zasad postępowania ze zwłokami w ramach nauczania medycyny należy uznać za rażąco nieodpowiedzialne i stawiające pod znakiem zapytania realną gotowość Uczelni do nauczania medycyny, również w kontekście negatywnej opinii PKA (uchwała nr 146/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 marca 2023 r.).

Mając na uwadze powyższe, Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie wyraża dezaprobatę dla podjętych przez Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach działań oraz wzywa władze uczelni do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, eliminujących wszelkie niezgodności z wartościami etycznymi, normami prawnymi oraz szczególną misją edukacyjną jaką jest odpowiedzialne prowadzenie nauczania studentów medycyny.

Jednocześnie, postrzegamy przytoczony incydent jako potwierdzenie faktu, że zatwierdzenie możliwości otwarcia kierunku medycznego na danej uczelni musi być potwierdzone wnikliwą analizą i nie może odbywać się bez uzyskania pozytywnej opinii PKA. Bez wątpienia, również brak jednolitych zasad dotyczących zachowania się w salach prosektoryjnych (właściwe regulaminy) stanowi jedną z przyczyn, które doprowadziły do opisanego incydentu.

Sekretarz
Okręgowej Rady Lekarskiej
w Warszawie

lek. Marta Moczyłowska

Prezes
Okręgowej Rady Lekarskiej
w Warszawie

lek. Piotr Pawliszak

załącznik:

- płyta CD zawierająca nagranie z dnia 11 grudnia 2023 roku.

Do wiadomości:

- Minister Zdrowia;
- Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej;
- Polska Komisja Akredytacyjna;
- Państwowa Inspekcja Pracy;
- Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
- Ministerstwo Edukacji i Nauki.